

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 28. МАРТА 1876.

ПОЗОРИШТЕ

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази свака о дану сваке представе на по Тавака. — Стои за Нови Сад 40, а на страну 60 н. месечно. — Претплата се шаље Крнелу Јовановићу, који се из љубави према позоришту примио да разазиље овај лист.

РОМЕО И ЈУЛИЈА.

Трагедија у 5 чинова, написао Виљем Шекспир, с енглеског превео др. Лаза Костић, за српску позорницу уредио А. Хацић.

(Наставак.)

Ромео.

Ово ће решити!

(Воре се, Тибалто падне.)

Бенволијо.

Ромео, бежи, одлази!

Куни се свет, а Тибалт лежи ту!

Разбер' се: на смрт судиће те кнез,

Ухвате ли те. Ид' одатле, беж!

Ромео.

Ох, ја сам срећин луда!

Бенволијо.

Што си стао? (Ромео одлази.)

ПОЈАВА ШЕСТА.

Улазе грађани и други, Бенволијо,

Први грађанин.

Куд утече, што уби Меркуција?

Тибалто, тај убица камо га?

Бенволијо.

Ев' овде лежи!

Први грађанин.

Устај, са мном хајд;

У име кнеза зовем, послушај!

ПОЈАВА СЕДМА.

Кнез с пратњом, Монтекић, Капулет, женим и прећашњи,

Кам подлих заметника овог зла?

Бенволијо.

Пресветли кнезе! Открићу ти све,

Све узрочнике љубије свађе те!

Овог је Ромео млад погубио,

Ал' он је Меркуција убио!

Капулетовица.

Тибалт? Мој братић! Чедо брата мот! Ој, кнезе, чедо, мужу! Ту нам род
У крви! Кнезе, јеси л' поштен ти,
За нашу крв, крв Монтекића лиј!

Кнез.

Бенвол'јо, ко је поч'о лити крв?

Бенволијо.

Ромео је доч'о, Тибалт' поч'о прв.

Капулетовица.

Та тај је рођак монтекићки, знаи,
По роду збори, није, то је даж:
Дај правду, кнезе, правду свега пре!
Ромео уби: Ромео нека мре!

Кнез.

Ромео њега, он Меркуција,
Ша коме за ъ да будем судија?

Монтекић.

Ромеу не, јер он му беше друг,
Што Ромео сврши, законов је дуг,
Убијцу уби!

Кнез.

За убијство то
Одавде нек је прогнан вечито!
Уменасте и мене у ваш бој,
У вашој мржњи гине род и мој,
Ал' осуду ћу такву да вам дам,
Губитак мој запамтићете, знам!
У сузе ма се претопили сви,
Измолити ми неће милости!
Ни речи: Ромео нек' бега што пре,
А нађу ли га, онај час нек' мре!
Однес'те лепи, па слушајте мој суд:
Ко прашта кривцу, сам је кривац љут!

ПОЈАВА ОСМА.

Соба у капулетовој кући,
Јулија (на прозору).

У трк сунчани бељци пламени
Ноћишту свом; да вам је Фајтон,
Одлетеши би брже западу,
Одмах би дошла тамна, прна ноћ.
Разастри вео свој, ноћи милосна,
Да певићен, да неоговорен
На ова недра падне драги мој!
Та миловању доста светли већ
Лепота тек, а слепој љубави
Баш доликује ноћ. Ох, ноћи, дођ'
Црнином својом часна госпођо,
Науч' ме штетну добит' опкладу,
О нетакнуте невиности две:
Разастри црн свој плашти на лица мор
Раскрилашену крв, спитоми ми
Тог дивљег сокола, да привикне
На љубав као на скроман обичај.
Ох, ходи ноћи, ходи Ромео,
У ноћи тамној светли дане мој!
Та бићеш бео на ноћним крилима,
К'о млади снег на крилу гаврана.
Црномањаста ноћи милосна,
Та ходи, дај ми мора Ромеа;
А кад ја умрем, узми га натраг,
Распачај га у ситне звездице;
Да свако тамну нојцу заволи,
А гордо сунце свако омрзне.

Еј, купила сам кућу љубави,
Ал' још је немам; исплаћена сам,

Ал' нисам издана. Ох, виле у тај дан!
Тај дан ми је џ'о лудом детету
У очи свеца, још у кревету,

А већ да му је руво свечано.

Та ево, ево моје дојкиње.

За цело носи какву нову вест,

Та свака уста злато говоре

Нек име само кажу његово.

Новина, тето! — Носиш лествице

Што Ромео послас?

ПОЈАВА ДЕВЕТА.

Јулија и Дојкиња.

Дојкиња.

Да, да, лествице! (Баци их доле.)

Јулија.

Јао мене! Ерхаш руке, шта ти је?

Дојкиња.

Еј, прни дане, мртав, мртав је!

Ју, пропадосмо! Уф, жалоснице!

Проклети часе, мртваг на месту!

Јулија.

Зар и Бог завиди?

Дојкиња.

Не Бог,

Већ Ромео. Еј, Ромео, Ромео!

Та ко би помислио! Ромео!

(Наставиће се)

ИНЂИЈСКО ПОЗОРИШТЕ.

(Свршетак.)

У чувеној драми „Шарудати“ јунак је Брамин из добре породице, који је са племените издашности јесиромашио, и кога воли дивна лепотица Вазантазена. Али и брат „Раје“ смртно је заљубљен у њу. У првом призору појави се девојка, гоњена зимом „Самстханаком“, те тражи уточишта у кући свога драгог брамина. Она му даје на чување своје адићаре, које лопови украду, јер су опазили где их је овај оставио. Брамин каже девојци да су ствари нестале. Вазантазена несрећом падне у шаке брату „рајином“ и овај јој прети, да ће је убити, ако му се љубављу не одзове; али кад му она изјави, да га не може волети, то је он почне давити, док она

привидно мртва не клоне на земљу. Неки будистички лечник поврати јој живот и сакрије је у једном будистичком женском манастиру. Брат „рајин“ тужи Шарудату, да је уморио девојку и да јој је покрао адићаре, и заклиње се, да је видeo, како је брамин девојку у башти удавио и тамо је оставио. Младог брамина преслушају и одмах га осуде да буде натајнут на ражањ, а адићари девојчини да му се обесе око врата, да цео свет сазна за ту крађу. У том мучном положају држи се брамин достојанствено и мирно, препоручујући се заштити небеској. Кад су га водили на губилиште, пројури кроз гомилу света слуга „рајин“ и изјави, да је брамин невин и да

је брат „рајн“ убица. Али ћо што је тај човек роб, не верује му се, и крвник већ почиње свој посао, што се пре свега у томе састоји, да Шарудату дотле туче батином, док не призна да је он убијац. Светина се већ приближује гробљу, где ће се губљење извршити. Ту, у последњем часу, из небуха се створи Вазантазена и падне своме драгану на груди. Светина у свом беснију пође на мучког тужиоца и жели, да га одмах ногубе; али ослобођени брамин прашта своме не-пријатељу и враћа се у паруџа својој правој жени, која је већ хтела да се спали; а и девојка Вазантазена нађе најпосле мужа из знатне куће.

У свима призорима, где се брамин бори са судбином, комад је занимљив, а љубавне сцене су са свим природне и из живота цртиљене. У четвртом чину описује се живо и разнобојно свакидашњи живот Ивићанаца. Један великаш, који је долазио у дворове вазантазенине, описује им осам дворишта. По првом дворишту, које је испуњено цвећем, лете свраке, које се тако добро хране, да не једу ширинач, што им се на земљу сипа, него га остављају злим духовима. У другом дворишту за животиње/гоје се волови и биволи, слонови се хране колачима од ширинаца и момци

обучавају овнове да се боре један с другим. У трећем дворишту, које је украсено водоскоцима, те распостиру хлад, певају и играју жене уз свирку гитара и фруле. У кухињском дворишту „мирише“ све на „зејтин и масти“ и касапи деру овце и јагањце, а кувар, кога окружују чиније и тепсије, пече своје колаче и готови „слатко месо“. У „драгоценом“ дворишту нижу веште руке бисер, режу мерџан и углађују лазурни камен, а „парфимери“ праве мирисне есенције. У дворишту за птице гучу голубови и дрче папагаји; лабудови плове „тих“ као бледа месечина, а паунови охоло шестаре својим реповима. У башти се савијају дрва под теретом сладкога плода: свилене мреже висе између два и два стабла, чекајући да се на њима љуљају лепе девојке. Путови су посuti цвећем, око језера је засађено светло-црвено лотосово двеће; а асока дрво, препуно црвенога цвећа, личи на „младог војника, који се окупao у крви непријатеља својих што су нали на бојишту.“ Усијану машту песникову замењује по каткад у овој драми прост опис живота у Ивићи, која је и сувише пуна поезије, те може европљанина занимати. — Прошли су времена кад су те драме писане, а новијих фејервачких производа нема више у Ивићи. —

С Р И С К О Н А Р О Д Н О П О З О Р И Н Џ Е

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Воденичарева Њерка) приказана је на нашој позорници први пут 21. марта о. г.

Газда Манојло, богат воденичар, има ћерку Мару, која воли Влајка, воденичарског момка у оца јој и сина сеоског учитеља. Газда Манојло нема ништа против тога, да му Мара пође за Влајка, његовог најбољег момка. Влајко и Мара постали су од једаред срећан пар људи, да Влајко не мора по еспафском закону у вандровку на годину дана, да би могао постати и сам воденичар. Влајко се прашта од своје Маре, која му се заклиње, да ће му верна бити до гроба. По одласку Влајковом, салеће српски судац Богојевић газду Манојла, да му да Мару за његовог најака Златаревића. Газда Манојло је мило, што ће му кћи постати „милостивом госпођом“ па је стане наговарати и на послетку и претити јој, да ће је се одрећи и отерати је од себе, ако не пође за Златаревића. У тој својој невољи науми Мара да тражи смрт у валовима хлађаног Дунава. Што је наумила, то је и учинила: скочи у Дунав, да не мора поћи за недрагог. Али баш у то време враћа јој се Влајко из вандровке, па кад види, шта му ради вереница, а он

скочи за њом и сретно је снасе. Газда Манојло стижу међу тим гласови, да му се ћерка удавила. У свом очајању проглаши себе, маторог луду, што се понео за господством и упрочистио срећу своје кћери и пада у несвест, из које долази к себи тек кад чује и види, да му је и ћерка спасена, и да се и Влајко вратио. Благосиља сретне младенце — и комад се спршује.

Приказ овога комада беше сваке хвале вредан. Зорић (Газда Манојло), Л. Хаџићева (кћи му Мара), Сајевић (Влајко), Марковић (судац Богојевић), и две слушнице газда-манојлине Љ. Зорићева (Сока) и Б. Хаџићева, (Јулка) па и сви остали одликовани су се у овом комаду добром игром својом, што им је и публика честим одобравањем признала и на посletку Л. Хаџићеву и изазивом одликовања.

Комад је наша публика, судећи по знацима често изјављивао донадања, добро примила. Штета, што није био у стању причути више света, који би запета набавио себи леног уживања, гледајући добру, складну игру наших глумаца тога вечера.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

5. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТИПЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 28. МАРТА 1876.

ПРВИ ПУТ:

ЧРНЯ И ДОКТОР.

ДРАМА у 6 чинова, написао Анише Буржкоа и Диманоар с француског.

О С О В Е:

Фабијан	Ружић.
Сен Лис, каваљер	Сајевић.
Барбантан, богаташ	Зорић.
Андреја	Лукић.
Брикет	*
Кристијан	Јуришић.
Рожер	Поповић.
Мори, бележник	Марковић.
Управљач добра	Божовић..
Тамничар	*
Слуга	Бунић.
Маркиза Рејнеријева	Д. Ружићка.
Павлина Рејнеријева	Ј. Сајевићка.
Грофица Аврелија Керадекова	Л. Хацићева.
Лија	Б. Хацићева.

Морнарски официри, становници насеобине, црници и црницаце, кријумчари, морнари, дворани и дворанке, слуге, француски стражари, људи из народа, сељаци бретањски.

Прва три чина збивају се на острву Бурбону, четврти и пети у Паризу, а шести у Бретањи.

У уторак 30. марта: „ПРИСНИ ПРИЈАТЕЉИ.“ Шаљива игра у 4 чина, написао Викторијен Сарду. С француског.

Ко од наших претплатника жели своја места за ову представу задржати, нека се изволи тога ради пријавити у позоришној писарници најдуже до 11 саахата пре подне.

БОЛУЈЕ: П. ДОБРИНОВИЋ.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК 10 И ПО САХАТА.